

מדינת ישראל
משרד המשפטים

הוועדה לבחינת פעילות נציבות הביקורת על מערך התביעה ומייצגי המדינה בערכאות

ירושלים, ד' אב תשע"ה
20 יולי 2015
מס' מכתב: 027-99-2015-003965
(בתשובה נא לציין מס' מכתבנו)

פרוטוקול מס' 16
ישיבה עם התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר).
שהתקיימה ביום רביעי כ"ח בתמוז התשע"ה (15 ביולי 2015), בשעה 17:30

נכחו:

יו"ר הוועדה, כבוד השופט (בדימוס) אליעזר גולדברג.
עו"ד איילת לוי, מרכזת הוועדה.

עו"ד אליעד שרגא, יו"ר התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר).
עו"ד צרויה מידד-לוזון, הלשכה המשפטית, התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר).
עו"ד יעל נגר, התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר).

עו"ד שרגא: תודה רבה לכבודו שהסכים לראות אותנו. הרצון לביקורת על הפרקליטות, ואנו נמצאים בסיפור הזה יותר משלוש שנים, אנו אנשים שמכונים תחת המשתייכים למי שמכונים "מחנה החושך", כל הזמן בפרקליטות מסתכלים אלינו מה אתם בכלל נמצאים כאן.

יש וויכוח ארוך ואידיאולוגי שהתחיל פני שנתיים וחצי, ומי שיזם את ההליך היו להם אינטרסים זרים, אנחנו במשך 25 שנה נלחמנו להגן על הפרקליטות. ראינו גם את הצד האחר שלה, לצערנו הרב, ותכף אני אומר על זה כמה מילים מצד אחד, ומצד שני שבעצם העבודה שישנה ביקורת זה דבר שאיננו מזיק, להיפך. הביקורת מה נועדה לייעל, לחשוף, זה כלי עזר ניהולי מצוין. כל התפיסה שרואים בביקורת תזות השחור – זה לא מדויק.

אנחנו יכולים לומר לך שמרומי ניסיוננו, ראינו את הפרקליטות מגישה תצהירים לא מדויקים לבית משפט הגבוה לצדק, ראינו אותם עושים טעויות אחת על גבי השנייה ואני יכול למנות אותם. יש לנו יריבות גדולה מולם באשר לכל עניין הביקורת.

כל מקום שמכבד את עצמו – יש לו ביקורת, החל מטייס שעולה על מטוס, וכלה בביקורת נוסעים באוטובוס. הטענה של הפרקליטות כאילו להם יש את הביקורת הפנימית שלהם – היא שגויה ועל כך יש לנו מחלוקת איתם.

כבוד השופט (בדימוס) אליעזר גולדברג:

הטענה המרכזית היא שיש הרבה גופים, מבקר המדינה, נש"ם, לשכת עורכי הדין, היום אם הם לא טוענים שהביקורת בגופים האחרים היא אפקטיבית, היום טענת הפרקליטות מצטמצמת כלפי המוסד - שהמקום הארכימדי שלו צריך להיות במסגרת משרד מבקר המדינה.

עו"ד שרגא: לגבי הטענה הזו אני מזכיר לצורך כך את מה שהם עצמם אמרו לגבי המוסד לביקורת המדינה – בטרם הגיע לדיון לוועדה לביקורת המדינה, נציגי המכון הישראלי לדמוקרטיה התנגדו, (מפנה לדברי המכון הישראלי לדמוקרטיה בפרוטוקול מס' 284 של הוועדה לביקורת המדינה מיום 13.09.2012), שם אומרת נציגת פרקליטות, הגב' אורית קורן: מדובר על ביקורת על עצם ההחלטות..... (שם). כן מפנה לטענת נציגי ביקורת המדינה. אני אומר שהרבה מאוד חקירות פליליות שמתנהלות אצל מבקר המדינה, מתחילות בפרקליטות, אנחנו רואים את המתח הקשה בין המדינה לבין היועץ המשפטי לממשלה – תראה למשל, את פרשת הרפז. בפרשה זו, אמר מבקר המדינה שאין לו את הכוחות והיכולות לבחון זאת, העובדה שיש כאן בעיה פלילית ולכן, הנושא הועבר ליועץ המשפטי לממשלה כאשר היועץ המשפטי לממשלה סירב לבחון זאת.

מבקר המדינה שולח מכתב ראשון, מכתב שני ומכתב שלישי ולבסוף הרים ידיים, אנחנו הגשנו עתירה לבג"ץ, ושם כפו על היועץ המשפטי לממשלה "ש לפתוח בחקירה ולבסוף נאלץ היועץ המשפטי לממשלה להודיע לבג"ץ על פתיחת ההליך.

כבוד השופט (בדימוס) אליעזר גולדברג: תסכים איתי שכל גוף ביקורת לא צריך להתערב בשיקול דעת מקצועי. ייתכן שמדובר בוויכוח על שיקול דעת ובוודאי לפי תורת הביקורת, המבקר לא יבדוק את שיקול הדעת המקצועי. אם המדינה מחליטה את מה שמחליטה מבחינת המדיניות גם בית המשפט לא יתערב. יכולים להיות חילוקי דעות אם זה שיקול דעת מקצועי, בעיקרון מבקר לא נכנס לשיקול הדעת המקצועי. לכן, הדוגמא שהבאת לא עונה לי על השאלה – מדוע הגוף הקיים לא מספיק?!

עו"ד צרויה מידד-לוזון: בסופו של דבר, הרי מה אנחנו מבקשים? כדי לבחון אם היו שיקולים זרים או משוא פנים, הרי שאם לא בודקים את התהליך לא ניתן לדעת אם שיקל הדעת היה סביר. כדי לבחון אם שיקול הדעת היה ענייני צריך לבקר את שיקול הדעת.

כבוד השופט (בדימוס) אליעזר גולדברג: יש טענה שומרת שהדבר שונה מנציבות התלונות על שופטים – הפרקליט נמצא בזירה, הזירה רוויה במתח רוויה ובהתנגשויות, ולכן הפוטנציאל של לפגוע בפרקליט לנטרל אותו, לא עומדת כלפי שופט. השופט לא נמצא באותה זירה בה נמצא הפרקליט.

עו"ד שרגא: אני רוצה לומר כי אין זה משנה היכן נמצא הגוף, אם זה גוף קיים אם לא יהיה קיים, הרי שלא משנה איזה גוף בודק את התלונה – ומי שרוצה להוציא אותך מהמשחק לא משנה, אין בטענה הזו כלום... לא נעים לי לומר, מבחינת מבקר המדינה אין למה לפנות... כל הטענות הללו הן כדי להימלט מביקורת, הם לא מבינים כמה הביקורת יכולה לעזור להם. אנחנו לא רוצים לפגוע בפרקליטות – הפרקליטות יקרה לי מאוד.

כבוד השופט (בדימוס) אליעזר גולדברג: יש שיטענו שיש הרבה תלונות סרק, ומנצלים את העובדה שפונים לנציבות הזו. הם מציינים כי מתוך כ- 200 תלונות היו רק 3 שהיה בהן ממש – וזו ההוכחה הניצחת.

עו"ד צרויה מידד-לוזון: הסיפור לדוגמא של רות דוד יושב אצל שני מבקרי המדינה במשך 10 שנים תמימות. וכל הזמן הזה לא עשו מאומה. בעניין הזה הוגשה תלונה עוד בשנת 2006.

עו"ד שרגא: משרד מבקר המדינה אומר אני לא יכול להמשיך בביקורת כי המשטרה אומרת לנו שאנחנו נמצאים באמצע חקירה – כך זה היה 10 שנים (בהתייחסות לפרקליטה רות דוד)... חלק מהתלונות הן באשר לזמן שהם מחזיקים תיקים – מאוד לאט. כך גם היה בנושא בג"צ פינטו, הנשיאה שואלת להתנהלותם והם ציינו בפניה כי הם תחת ביקורת בג"צ... והנה יש הרבה מאוד קורבנות עבירה, שבג"צ לא מתערב.

עו"ד צרויה מידד-לוזון: בית המשפט לא באמת יוזם בדיקות בשאלת הדברים מנהלים, השופט שיושב לא רואה שהוא שופט את הפרקליטות הוא שופט את הנאשם. כל כך קשה להאמין שאחרי האירועים של הפרקליטה רות דוד, עדיין הם אומרים כאילו לא צריך גוף מבקר – זה לא יאמן! אני סבורה כי לשכת עורכי הדין מתנהלת כגוף פוליטי ולא נותנת מענה.

עו"ד שרגא: אם אתה מזייף את השעון, אם אתה מספר שאתה הולך למילואים והולך לחופשה, יש את נש"ם, ששם מעמידים לדין משמעת. נש"ם לא מטפל בתהליכי ביקורת, אותו דבר נכון גם ביחס לוועדת האתיקה... הם גם לא עושים ניתוחים, מוסד המבקר לא יכול שהרי הוא בעצמו לא רואה עצמו שהם עצמם כמי שעושים ביקורת על הפרקליטות. החשש שלי שאם יגררו את זה למוסד מבקר המדינה השופטים יחטאו את המטרה... הפרקליטים צריכים להיות שמחים שמישחו מטפל בהם, להתמקצע טוב יותר, כל התפיסה שלהם רק מנסה לדחוק את המטרה העיקרית.

ואגב, אם רוצים להקים נציבות דומה על תכנון ובניה ואיכות סביבה, זה מצויין, זה יעשה רק טוב לשירות הציבורי.

עו"ד שרגא ועו"ד מידד-לוזון: אנחנו חושבים שצריך להרחיב את הסמכויות של היועץ המשפטי לממשלה, לא יכול להיות שראש המערך הזה צריך להיות חסין, מתבקש מאוד גם להכניס את כל המערך של המשטרה לפרקליטות. גם שם יש הרבה מאוד בעיות – מה שמחייב ביקורת.

לסיכום, לא צריך לפחד מביקורת, אנחנו באמת מאוהבי הפרקליטות, אנחנו חושבים שזה יעצים את אמון הציבור במערכת – הם לא צריכים לפחד מזה. יש להם כוח מטורף.

כמשמעות התפקיד כך תבטיח הביקורת את התפקיד. הסיפור של רות דוד הוא נזק בלתי רגיל, לו הייתה מסוננת שיכלה לאתר את הבעיה בזמן אמת הרי זה היה חוסך הרבה. התלונות ישבו בפני בפני מבקר המדינה, בענינו, צריכה להיות ביקורת אפקטיבית.

הישיבה הסתיימה: 18:30